

Area-Based Education สร้างการศึกษาตอบโจทย์จังหวัด

นำเสนอเมื่อ : 31 ม.ค. 2559

**การจัดการศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐานใน 14 จังหวัด
เพื่อส่งเสริมจังหวัดให้สามารถปฏิรูปการศึกษาหรือการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนในระยะยาว**

เพราะสภาพปัญหาการศึกษาของแต่ละจังหวัด หรือแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน การบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพจึงควรตอบโจทย์ตามบริบทของพื้นที่นั้น ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการโดยรวม

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.)
จึงร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
ดำเนินโครงการจังหวัดปฏิรูปการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area-Based Education) ใน 14 จังหวัด เพื่อส่งเสริมจังหวัดให้สามารถปฏิรูปการศึกษาหรือจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนได้เองในระยะยาว

1 ใน 14 จังหวัดของโครงการคือ จังหวัดเชียงใหม่
โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เป็นหน่วยงานประสานเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงาน 99 องค์กร 26 บุคคล
มาร่วมผนึกกำลังขึ้นเป็นภาคีเชียงใหม่เพื่อการปฏิรูปการศึกษา
อันนำไปสู่การตกผลึกแนวคิดออกมาเป็นยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาเชียงใหม่ระยะ 4 ปี (2559-256)
มีวิสัยทัศน์มุ่งจัดการศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ให้มีคุณภาพตามศักยภาพที่หลากหลาย
โดยมีการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อน 9 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- หนึ่ง** การสร้างปัจจัยและสภาวะแวดล้อมอย่างหลากหลายที่เป็นเอกลักษณ์เชียงใหม่
- สอง** ส่งเสริมวิถีการเรียนรู้และสืบทอดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย
- สาม** พัฒนาศักยภาพผู้เรียนทุกระดับทั้งร่างกาย และจิตใจ ให้เพิ่มสมรรถนะการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีทักษะและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
- สี่** เสริมสร้างทัศนคติและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อสัมมาชีพ
- ห้า** เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและอาจารย์ทุกระดับ
- หก** เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ
- เจ็ด** เสริมสร้างค่านิยมและทัศนคติด้านการศึกษาเพื่อชีวิตแก่ผู้ปกครอง
- แปด** ขยายเครือข่ายความร่วมมือจัดการศึกษาทุกภาคส่วน
- เก้า** ยกระดับการขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาเชิงพื้นที่เชียงใหม่

โดยเร็ว ๆ นี้ภาคีเชียงใหม่เพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้ทำบันทึกข้อตกลงกับสถานศึกษา 600 แห่งของ จ.เชียงใหม่
ซึ่งสถานศึกษาเหล่านี้จะร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานด้วยการนำยุทธศาสตร์ข้างต้นไปปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานด้านการศึกษาของโรงเรียนโดยหนึ่งในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการอย่าง ร.ร.แม่อาววิทยาคม

จ.เชียงใหม่ นับเป็นสถานศึกษาที่มีจุดแข็งในยุทธศาสตร์ที่ 4 เพราะเป็นโรงเรียนนำร่องจัดการศึกษาตามโครงการ Career Academy

ภายใต้ความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) คณะวิทยาศาสตร์ และศูนย์นวัตกรรมและการจัดการเรียนรู้ วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี ม.เชียงใหม่

"เรื่องฤทธิ์ อภิวงศ์" ผู้อำนวยการ ร.ร.แม่ข่ายวิทยาคม บอกว่า แต่ละปีมีเด็กที่ไม่ได้เรียนต่อหรือหลุดออกจากระบบ ซึ่งเด็กกลุ่มนี้บางส่วนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ เพราะไม่มีทักษะการทำงาน การเข้าร่วมโครงการ Career Academy รวมถึงการทำงานกับบริษัท เพียรภูศัลใหม่และฝ่าย จำกัด จึงนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนห้องเรียนหม่อนไหมและใยฝ้าย โดยใช้วิทยาศาสตร์เป็นหลัก ผักทักษะในการสังเกต ทดลอง วิเคราะห์ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีเหตุผล

"เราใช้หลักสูตรนี้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยให้พวกเขาเรียนรู้ด้านวิชาการไปพร้อมกับฝึกทักษะอาชีพ เช่น การปลูกไหมหม่อน การทำเส้นใยธรรมชาติ การทอผ้า การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการตลาดครบวงจร ซึ่งพวกเขาสามารถไปประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมสิ่งทอ หรือเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในอนาคต"

ในทางเดียวกัน จ.ภูเก็ต เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีความกระตือรือร้น และให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในพื้นที่ โดยมีการก่อตั้งสภาการศึกษา จ.ภูเก็ต ให้เป็นเหมือนองค์กรเชื่อมประสานเครือข่ายส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ผ่านภาคท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม ด้วยวิธีการสร้างคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพ และลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสร้าง จ.ภูเก็ตให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

การดำเนินงานของสภาการศึกษา จ.ภูเก็ตเริ่มต้นตั้งแต่ปี 2556 โดยมีการวางระบบข้อมูลพื้นฐานการศึกษาของจังหวัด การบูรณาการเป้าหมายและทรัพยากรในการพัฒนาการศึกษา และยกระดับการเรียนรู้ การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาการเรียนรู้ให้กับเด็ก เยาวชน ประชาชน และผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนการจัดทำโครงการการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ จ.ภูเก็ต จนทำให้ทราบว่าภูเก็ตประสบปัญหาว่างงาน สวนทางกับข้อมูลด้านแรงงานในจังหวัดที่งานหลายตำแหน่งขาดคนทำงาน

สภาการศึกษา จ.ภูเก็ต จึงร่วมกับเทศบาลนครภูเก็ต สถานประกอบการ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานราชการ จัดนิทรรศการเปิดโลกสู่มาชีพ Learn for Live 2016 เพื่อเชื่อมโยงภาคีต่าง ๆ ในท้องถิ่นในการเสริมสร้างความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการ ครู และนักเรียนได้เห็นถึงภาพอนาคตของจังหวัด โดยใช้โจทย์ความต้องการของพื้นที่เป็นฐาน ขณะเดียวกัน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในการตัดสินใจและเลือกเส้นทางอาชีพของตนเอง

อย่างไรก็ดีหากมองถึงภาพรวมของจ.ภูเก็ตซึ่งเป็นไข่มุกแห่งอันดามัน และบูมด้านการท่องเที่ยว อีกทั้งทางจังหวัดมีนโยบายในการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวทางทะเล เพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก กอปรกับท่าเรือของจังหวัดที่มีอยู่ 6 แห่ง แบ่งเป็นเอกชน 4 แห่ง และภาครัฐ 2 แห่ง นำไปสู่การวิจัยแรงงานของจังหวัดที่ปรากฏผลว่ามีความต้องการแรงงานด้านเรือและต้องเร่งผลิตคนขึ้นมารองรับ จึงเกิดเป็นหลักสูตรงานซ่อมบำรุงเรือที่วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต

"รุ่งทิศา สมรักษ์" อาจารย์หัวหน้างานสาขางานซ่อมบำรุงเรือ วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต บอกว่าเราเปิดทำการสอนหลักสูตรนี้มาตั้งแต่ปี 2549 มีการร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประมาณ 30 แห่ง ในการจัดทำหลักสูตรร่วมกันเพื่อตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของตลาดแรงงาน โดยรับนักศึกษาปีการศึกษาละ 20 คน

"เราจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

คือมีการเรียนรู้ด้านวิชาการในวิทยาลัยควบคู่ไปกับการฝึกงานจริงอย่างเข้มข้นในสถานประกอบการ โดยระดับ ปวช.2 ภาคเรียนที่ 3-4 และระดับ ปวช.3 ภาคเรียนที่ 5 นักเรียนของเราจะเข้าไปฝึกงานกับสถานประกอบการที่มีความร่วมมือกับวิทยาลัย สำหรับการดำเนินงานของนักเรียนจะมี 3 สถานี คือ สถานีงานตัวเรือ คานเรือ มารินา สถานีงานเครื่องยนต์เรือ และสถานีงานไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในเรือ"

เมื่อนักเรียนเรียนจบระดับ ปวช.สามารถเข้าทำงานกับบริษัทซ่อมบำรุงเรือได้ทันที เพราะถือว่ามีทักษะและความรู้ความสามารถครบถ้วน รวมถึงมีประกาศนียบัตรจากสถานประกอบการการันตีมาตรฐานการทำงานของผู้เรียนด้วย โดยเงินเดือนแรกเขาเริ่มต้นที่เดือนละ 12,000 บาท อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันได้ยกระดับ ปวช.ที่เขาสามารถเป็นช่างซ่อมบำรุงเรือมีเพียงปีละ 3-4 คนเท่านั้น ส่วนใหญ่จะเรียนต่อระดับ ปวส. ซึ่งถือว่าไม่เพียงพอต่อตลาดแรงงานที่มีความต้องการช่างซ่อมบำรุงเรืออย่างน้อยปีละ 100 คน

จึงเป็นโจทย์ใหญ่ที่ภาคส่วนต่าง ๆ ของจังหวัดจะต้องขบคิดว่าจะทำอย่างไรเพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ให้ได้มากที่สุด

ที่มา [ประชาชาติธุรกิจ](#) วันที่ 29 มกราคม 2559